

Översiktsplan 2035

Del 4 | Genomförande och fortsatt arbete

Antagen av kommunfullmäktige 2022-01-24

Innehåll

- 5 Fortsatt arbete
- 6 Löpande översiktlig planering
  - 6 Förslag på arbetsätt
  - 7 Möjliga fortsatta planeringsprojekt och utredningar
  - 7 Geografiska fördjupningar av översiktsplanen
  - 8 Tematiska tillägg till översiktsplanen eller tematiska planeringsunderlag
  - 8 Övriga styrdokument
- 9 Referenser

Läsanvisning

Översiktsplan 2035 är indelad i fyra delar som behandlar olika frågor som har med hållbar översiktlig planering och kommunens kommande utveckling att göra. Hela översiktsplanen finns även som en digital version som du hittar på kommunens hemsida.

Del 1

Utgångspunkter

Här kan du läsa om vad en översiktsplan är, varför kommunen tar fram en ny, hur processen med att ta fram en översiktsplan går till samt när planen beräknas vara färdig. Du kan även läsa om vilka nationella, regionala och kommunala mål, planer och program som översiktsplanen berörs av samt hur man förhåller sig till dem. Delen innehåller också information om de mest aktuella mellan-kommunala frågeställningarna.

Del 2

Planförslag

Behandlar kommunens strukturbild och olika strategiområden samt förslag på markanvändning inom kommunen. I denna del behandlas kommunen i sin helhet genom en strukturbild men även mer detaljerat i de orter som pekas ut som serviceorter. Här kan du även hitta ställningstaganden som gjorts kopplade till de olika strategiområdena som kommunen har arbetat med.

Del 3

Hänsyn och planeringsunderlag

Beskriver de förutsättningar som kommunen har att jobba utefter idag. Denna delen lyfter fram de riksintressen och allmänna intressen som finns inom kommunen och som kan komma att påverkas vid den fysiska utvecklingen av kommunen.

Del 4

Fortsatt arbete

Beskriver hur löpande översiktlig planering fungerar och hur kommunen kan fortsätta arbetet med översiktlig planering efter att översiktsplanen har antagits. I denna del kan du även hitta de bilagor som finns till översiktsplanen. För att få en bra bakgrund och öka förståelsen för del 4 bör del 1 läsas först.

Fortsatt arbete

Löpande översiktlig planering

Då förutsättningarna för planering och utveckling av kommunen ständigt förändras är det viktiga att ha en aktuell och uppdaterad översiktsplan. Idag sker utveckling och förändring i omvärlden i allt snabbare takt vilket gör att kommunala styrdokument som en översiktsplan behöver uppdateras oftare. Att ta fram en helt ny översiktsplan tar lång tid och kräver mycket resurser. Istället för att med några års intervaller ta fram en ny översiktsplan, kommer kommunen nu istället att jobba med löpande översiktlig planering för att översiktsplanen med tillhörande dokument ska vara så aktuella som möjligt.

Efter hand som behovet uppstår kan översiktsplanen kompletteras med planeringsunderlag och styrdokument. Enligt plan- och bygglagen ska kommunen ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Planen behöver därför aktualiseras varje mandatperiod. Från och med valet 2022 ersätts aktualitetsprövningen med krav om att kommunfullmäktige ska ta fram en planeringsstrategi varje mandatperiod. Strategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val. Senast den 11 september 2024 ska fullmäktige ha antagit kommunens första planeringsstrategi. Om inte detta genomförs upphör översiktsplanen att vara aktuell.

Översiktsplanen redovisar strategier och geografiska ställningstagande på en övergripande nivå. Markanvändningskartorna redovisar därför inte i detalj samtliga ställningstaganden och avvägningar för varje enskild yta, utan att många avvägningar måste ske i kommande planering. Det görs exempelvis i geografiska fördjupningar av översiktsplanen, eller i detaljplaner för mer avgränsade områden. Till varje markanvändningsförslag finns det stöd i form av en lista med vad som behöver beaktas i fortsatta planarbetet.

En översiktsplan kan normalt anses medföra en betydande miljöpåverkan då planen visar hur kommunen anses utvecklas inom de närmsta åren. När en översiktsplan upprättas eller ändras ska en strategisk miljöbedömning göras för att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

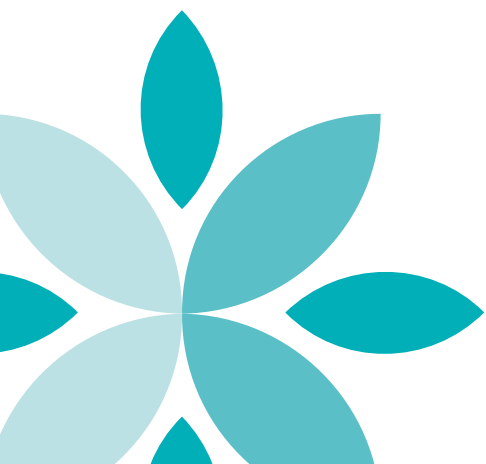
Förslag på arbetsätt

Översiktsplanen är ett "paraply" för kommunens fysiska planering och bör användas för att samordna kommunens planeringsarbete. För att översiktsplanen ska få genomslag och för att arbetet med löpande översiktlig planering ska löpa på är det viktigt att det finns ett strukturerat och kontinuerligt arbetsätt. Hur den löpande översiktliga planeringen går till är av avgörande betydelse för hur översiktsplanen utformas och vilken detaljningsnivå den har, varför rutiner för kommunens arbete med översiktlig planering bör fastställas i samband med antagandet av översiktsplanen. I projektplanen för översiktsplanen behandlar ett av projektmålen den löpande översiktliga planeringen:

"För att kommunens översiktsplanering ska kunna hållas aktuell behövs en struktur för hur vi arbetar löpande med översiktliga planeringsfrågor. Med hjälp av en rutin för hur den löpande översiktsplaneringen ska gå till kan det kommunala planeringsarbetet samordnas bättre och tydligare inkluderas i kommunens styrning samt verksamhets- och budgetplanering. Metoder för att följa upp kommunens övergripande mål ur ett översiktsplaneperspektiv ska utredas i projektet."

Det kanske viktigaste verktyget i den löpande översiktliga planeringen är en handlingsplan för implementering av översiktsplanen. I handlingsplanen ska kommande strategiska planeringsprojekt definieras, prioriteras och planeras för frågor som är viktiga för kommunens framtida utveckling. För att ge framförhållning behöver handlingsplanen sträcka sig över ett antal år framåt, gärna minst 3-4 år.

Handlingsplanen behöver följas upp och uppdateras årligen, både för att förbli aktuell och för att kunna fungera som ett underlag för kommunens övergripande verksamhets-, budget- och resursplanering. I samband med den årliga uppföljningen bör även aktualiteten i översiktsplanens strategiområden, ställningstaganden och markanvändningsförslag samt kopplingen till relevanta kommunala mål ses över. Vidare behöver relevant påverkan från omvärlden hanteras. Mycket av detta är krav som plan- och bygglagen ställer på den aktualitetsprövning av översiktsplanen som ska ske minst en gång per mandatperiod.

I samband med den årliga uppdateringen bör frågeställningar som dessa hanteras:

- Är översiktsplanen tydlig och vägledande vid olika beslut och prövningar?
- Följs översiktsplanens mål, strukturbild, strategiområden, ställningstaganden och markanvändningsförslag och är utpekade utmaningar relevanta?
- Hur förhåller sig detaljplaner, planbesked, förhandsbesked och bygglov till översiktsplanen?
- Hur förhåller sig översiktsplanens markanvändningsförslag till behovet av exploaterbar mark?
- Finns det nya förutsättningar som framkommit sedan översiktsplanen togs fram och vad innebär de för översiktsplanens aktualitet? Politiska frågor, ny lagstiftning, ny kunskap, ny omvärldspåverkan, nya nationella och regionala mål, planer och program?

Utifrån ovanstående görs en analys av om översiktsplanen eller delar av den är inaktuella och om det föranleder en omarbetning av den kommunövergripande översiktsplanen eller att fördjupningar av översiktsplanen behöver tas fram.

När översiktsplanen är antagen behöver en handlingsplan för implementering av översiktsplanen tas fram. Till dess behöver ansvaret förtydligas för både den löpande översiktliga planeringen i stort och för de utpekade planeringsprojekten. Vidare behöver det klargöras hur det kommande arbetet med planeringsstrategi och eventuellt omtaget på hela översiktsplanen ska hanteras praktiskt och formellt.

Möjliga fortsatta planeringsprojekt och utredningar

Kommunen har ett stort antal befintliga styrdokument som relaterar till fysisk planering, förvaltningen av mark och vattenområden, eller samhällsutveckling i ett mer generellt sammanhang.

För att säkra en hållbar förvaltning och utveckling av kommunen kan det utifrån krav i plan- och bygglagen, annan lagstiftning eller kommunala avtal finnas behov av att ta fram ytterligare styrdokument. I många fall kommer nya styrdokument som tas fram utifrån ett bredare perspektiv ersätta ett eller flera befintliga dokument.

Inför att styrdokument uppdateras eller ersätts ska det tydligt framgå för vem materialet tas fram och om dokumentet kan arbetas in i översiktsplanen för att få dokument tillhörande fysisk planering samlade och på så sätt få en bättre överblick.

Nedan presenteras en lista med exempel på möjliga framtida projekt som har behov av att uppdateras alternativt tas fram som nya dokument. Hur arbetet med eventuella projekt ska hanteras formellt och praktiskt beslutas inför respektive projektstart. De projekt som listas nedan har alla någon form av koppling till fysisk planering, i arbetet med dessa är det av stor vikt att ta utgång i översiktsplanen och kommunens visionsstyrning.

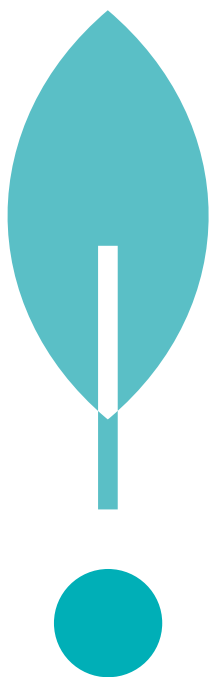
Dessa dokument behöver tas fram så att de kan inarbetas i översiktsplanen och behöver därför hantera avvägningar gentemot andra relevanta intressen i den översiktliga planeringen. Det kan förtydligas att nedanstående lista är att se som en bruttolista som sträcker sig många år framåt. En löpande översyn av vilka projekt som ska prioriteras görs årligen kopplat till beslut om kommunens budget. I samband med det kan denna lista sägas bli inaktuell.

Geografiska fördjupningar av översiktsplanen:

- **Fördjupad översiktsplan för Ljungby stad**
kommer att ersätta den gällande centrumplanen. Det pågår i nuläget ett antal större utvecklingsprojekt i Ljungby stad och en framtida tillväxt kommer leda till ytterligare projekt inom och i anslutning till befintlig stadsstruktur. För att säkra en hållbar utveckling i linje med kommunens vision med tillhörande visionsmål och den nya översiktsplanen bör därför centrumplanen uppdateras i form av en fördjupad översiktsplan för Ljungby stad. Planen bör bland annat inkludera ny parkeringsnorm, ny norm för lekplatser, inventering av historisk värdefull bebyggelse, plan för grönstruktur, dagvattenhantering m.m. Politiskt beslutat projektuppdrag finns.
- **Bolmens östra strand**
I förslag till ny översiktsplan pekas ett område vid Bolmens östra strand ut som ett utvecklingsområde, främst med tanke på att möjliggöra byggnation i attraktiva lägen samt reservera naturvärdefulla områden. En fördjupad översiktsplan för området innebär utredning av områdets roll i strukturbilden, stråk- och servicefunktioner samt dess potential för bebyggelse, infrastruktur, service, naturvärden och besöksnäring. En fördjupad översiktsplan skulle ersätta det befintliga utvecklingsprogrammet. Politiskt beslutat projektuppdrag finns.
- **Serviceorter**
Görs utifrån behov av fördjupningar för respektive serviceort och inkluderar typiskt inventering av kulturhistorisk värdefull bebyggelse, plan för grönstruktur, bygghalsnära rekreation, dagvattenhantering m.m.

Tematiska tillägg till översiktsplanen eller tematiska planeringsunderlag

- **Plan för hantering av dagvatten**
Strategi för hur kommunen ska hantera ökade mängder dagvatten. Politiskt beslutat projektuppdrag finns.
- **Landsbygdsplan**
Fördjupning som hanterar landsbygdsutveckling i strandnära lägen, jordbruksmark, sammanhållen bebyggelse, bygglovsbefriade åtgärder, ortsanalyser, kulturhistorisk värdefull bebyggelse m.m.
- **Grön- och blåstrategi**
Beskriver kommunens förhållningssätt till ekosystemtjänster.
- **Grön- och blåstruktur/ Naturvårdsplan för områden utanför centralort och serviceorter**
Hanterar skyddsvärd natur, sjöar och vattendrag. Kan eventuellt ingå som en del i grön- och blåstrategi. Friluftsplän kan ingå här.
- **Plan för trafikinfrastruktur och hållbara trafikslag**
Beskriver kommunens arbete med trafikfrågor i ett brett perspektiv och ska utgöra ett helhetligt underlag för arbetet med trafikinfrastruktur, kollektivtrafik, cykel-frågor, trafiksäkerhet m.m. Kan ersätta verksamhetsplan för cykelplanering samt trafiksäkerhet.

Övriga styrdokument

- **Bostadsförsörjningsprogram**
Aktualisering av befintligt program. Enligt lag ska kommunens bostadsförsörjningsprogram uppdateras minst vart fjärde år. Gällande program omfattar tidsperioden 2017-2021. Programmet beskriver behov av bostäder och kommunens arbete med bostadsförsörjning. Politiskt beslutat projektuppdrag finns.
- **VA-plan**
Plan som beskriver kommunens arbete med vatten- och avloppsfrågor både på strategisk nivå och planer för genomförande av olika projekt. Planen kan kopplas samman med eller inkludera vattenförsörjningsplan. Hanterar även myndighetsperspektivet utifrån aktuella lagstiftningar. Gällande VA-plan antogs 2014 och anger bland annat tidplan för när kommunalt avlopp ska byggas ut i olika geografiska verksamhetsområden. Aktuell tidplan har i liten grad följts, vilket lett till att relevant stöd för kommunens tillsyn av små avlopp och utbyggnad av kommunalt avlopp saknas. Politiskt beslutat projektuppdrag finns.
- **Verksamhetsplan för hållbar samhällsplanering**
Beskriver kommunens arbetssätt för att säkra alla hållbarhetsaspekten genom samhällsbyggnadsprocessens olika led, från översiktsplanering till handläggning av bygglov. Parallellt med arbetet med ny översiktsplan har Ljungby och Växjö kommun drivit ett projekt där det utvecklats en metodik för hållbar översiktlig planering. En naturlig fortsättning på det arbetet är att även anpassa metodiken till övriga nivåer i samhällsplaneringen.
- **Verksamhetsplan för markanvisning och exploateringsavtal**
Lagstadgat styrdokument som beskriver kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal. Är ett viktigt led för att säkra hållbar samhällsutveckling.
- **Verksamhetsplan för arbete med serviceorterna**
Beskriver kommunens arbetssätt för utveckling av utpekade serviceorter. Kan även inkludera "lokala utvecklingsdialoger".
- **Verksamhetsplan för lokala utvecklingsdialoger**
Beskriver kommunens förhållningssätt till utveckling av orter som inte hanteras i översiktsplanen.
- **Verksamhetsplan för friluftsliv**
Beskriver kommunens arbete med att utveckla ett hållbart och attraktivt friluftsliv med koppling till olika ekosystemtjänster.
- **Områden för bebyggelsenära rekreation och orörd natur**
Utredning om att avsätta områden med höga naturvärden som naturreservat eller liknande. I första hand nordöst om Lidhult och sydöst om Ljungby stad.

Fotograf: Alexander Hall

Referenser

Referenslista

Kommunala styrdokument

- Belysningsplan för Ljungby centrum, Ljungby kommun (2003)
- Bostadsförsörjningsprogram, Ljungby kommun (2017)
- Centrumplan, Ljungby kommun (2009)
- Grönstrukturplan för Lagans samhälle, Ljungby kommun (2006)
- Grönstrukturplan för Lidhults samhälle, Ljungby kommun (2001)
- Grönstrukturplan för Ljungby stad, Ljungby kommun (2000)
- Handlingsplan för cykelplanering, Ljungby kommun (2016)
- Handlingsplan för klimatanpassning, Ljungby kommun (2017)
- Handlingsplan för klimatanpassning, Ljungby kommun (2017)
- Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor, Ljungby kommun (2020)
- Klimat- och energiplan, Ljungby kommun (2020)
- Kulturmiljöprogram, Ljungby kommun (2019)
- Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, Ljungby kommun (2011)
- Policy för bredband, Ljungby kommun (2016)
- Policy för cykelplanering, Ljungby kommun (2014)
- Policy för hållbar utveckling, Ljungby kommun (2018)
- Policy för klimatanpassning, Ljungby kommun (2020)
- Policy för landsbygdsutveckling, Ljungby kommun (2018)
- Policy för näringsliv, Ljungby kommun (2018)
- Policy för vatten och avlopp, Ljungby kommun (2013)
- Utvecklingsprogram för Bolmens östra strand, Ljungby kommun (2012, aktualiserad 2018)
- Verksamhetsplan för bredband, Ljungby kommun (2016)
- Verksamhetsplan för cykelplanering, Ljungby kommun (2016)
- Verksamhetsplan för hållbar utveckling, Ljungby kommun (2014)
- Verksamhetsplan för klimatanpassning, Ljungby kommun (2020)
- Verksamhetsplan för kultur, Ljungby kommun (2018)
- Vindkraftsplan, Ljungby kommun (2018)
- Översiktsplan för Ljungby kommun, Ljungby kommun (2006)

Övriga skriftliga underlag

- Gröna Kronoberg 2025 - regional utvecklingsstrategi för Kronobergs län, Region Kronoberg (2019)
- Höghastighetsjärnväg Ljungby kommun - översiktlig studie av möjliga sträckningar och stationslägen, WSP (2016)
- Kollektivtrafiklösning Ljungby - möjlighet till förbättrad busstrafik, Ramböll (2020)
- Kronobergs natur - naturvårdsprogram för Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kronobergs län (1989)
- Kulturmiljöinventering av Ljungbys bostadsområden, Ljungby kommun (2013-14)
- Kulturmiljöunderlag (8 separata rapporter från LONA-projekt "Verksamhetsplan för bebyggelsenära natur- och kulturmiljövärden"), Kulturparken Småland (2018-19)
- Ljungbys omvärld - omvärldsbevakning för Ljungby kommun, Sweco (2017)
- Metodhandbok för miljö- och hållbarhetsbedömning av översiktsplaner, Tyréns (2019)
- Naturvårdsinventering Ryssby, Ingvar Nilsson (2017)
- Naturvärdesinventering Ljungby kommun, Calluna (2018)
- Naturvärdesinventering Ljungby kommun - komplettering Agunnaryd, Calluna (2020)
- Naturvärdesinventering Ljungby kommun - komplettering Hamneda, Calluna (2019)
- Nya stambanor för höghastighetståg - hemsida och rapporter, Trafikverket (2015-2021)
- Rapport för grönstrategi för Ljungby kommun, Calluna (2019)
- Rapport för grönstrategi för Ljungby kommun - komplettering Agunnaryd, Calluna (2020)
- Rapport för grönstrategi för Ljungby kommun - komplettering Hamneda, Calluna (2019)
- Regional handlingsplan för grön infrastruktur, Länsstyrelsen i Kronobergs län (2018)
- Rekreativvärdesinventering i Ljungby kommun, Calluna (2019)
- Rekreativvärdesinventering i Ljungby kommun - projektområde Agunnaryd, Calluna (2020)
- Rekreativvärdesinventering i Ljungby kommun - projektområde Hamneda, Calluna (2020)
- Riksintressen för kulturmiljövärden i Kronobergs län, Riksantikvarieämbetet (2021)
- Riksintressen för totalförsvarets militära del i Kronobergs län, Försvarmakten (2019)

- Utredning stationsläge Ljungby, Rejlers (2016)
- Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kronobergs län (2012)
- Översiktlig naturvärdesinventering (8 separata rapporter från LONA-projekt "Verksamhetsplan för bebyggelsenära natur- och kulturmiljövärden"), Ingvar Nilsson (2018-19)

Digitala underlag (webbtjänster besökta löpande under arbetet med översiktsplanen)

- Artportalen - information om inrapporterade artobservationer, Sveriges lantbruksuniversitet
- EBH-kartan - misstänkta eller konstaterade förorenade områden, Länsstyrelsen
- Fornsök - information om kända forn- och kulturlämningar, Riksantikvarieämbetet
- Förutsättningar för skred i finkornig jordart (kartverktyg), Sveriges geologiska undersökning
- Gammastrålning, uran (kartverktyg), Sveriges geologiska undersökning
- Inträffade skred, ras och övriga jordrörelser (kartverktyg), Sveriges geotekniska institut
- Jordartskarta 1:25 000-1:100 000 (kartverktyg), Sveriges geologiska undersökning
- Jordskred och raviner (kartverktyg), Sveriges geologiska undersökning
- Kolada - den öppna och kostnadsfria databasen för kommuner och regioner, Rådet för främjande av kommunala analyser
- Länsstyrelsens WebbGIS - webbtjänst med information om riksintressen samt övrigt inom natur, kulturmiljö och miljöskydd, Länsstyrelsen i Kronobergs län
- NVDB (Nationell vägdata), Trafikverket
- Regional grön infrastruktur (kartverktyg), Länsstyrelsen i Kronobergs län
- Riksintresse för dricksvattenanläggningar respektive för yrkesfisket (webbsida), Havs- och vattenmyndigheten
- Riksintressen för trafikslagets anläggningar (webbsida), Trafikverket
- Skogens pärlor - information om värdefulla skogsmiljöer och kulturlämningar i svenska skogar, Skogsstyrelsen
- Skyddad natur (kartverktyg) - information om skyddade områden som riksintressen för naturvård och friluftsliv, Natura 2000-områden och övriga naturvärden, Naturvårdsverket
- Stränders jordart och eroderbarhet (kartverktyg), Sveriges geologiska undersökning
- Statistiska centralbyrån - aktuell statistik inom olika ämnen
- TUVA - databas över ängs- och betesmarksinventeringen, Jordbruksverket
- VISS (Vatteninformationssystem Sverige) - klassningar och kartor över större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten; Vattenmyndigheterna Länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten
- Dessutom används Ljungby kommuns interna webbkarta med information om bland annat dammbrotts-scenarier, skyfallskartering samt höga flöden för Ljungby tätort, Helge å och Lagan.
- SGI:s inventering av tidigare jordrörelser

www.ljungby.se/oversiktsplan

